

Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimuksen seura ry:n ja Idäntutkimus-lehden kannanotto Venäjän sotatoimiin Ukrainassa

Me Venäjää, Ukrainaa, Baltian maita, itäistä Keski-Eurooppaa ja Balkanin aluetta tutkivat ja alueen yhteiskunnista, kulttuureista, historiasta, kielistä ja taiteesta kiinnostuneen seuran ja Idäntutkimus-lehden edustajat tuomitsemme jyrkästi Venäjän hyökkäyksen Ukrainaan. Venäjän tulee kunnioittaa Ukrainan itsemääräämisoikeutta, lopettaa sotatoimet Ukrainassa ja poistua Ukrainan alueelta välittömästi. Sota jättää syvät

arvet miljooniin ihmisiin. Osoitamme täyden tukemme ukrainalaisille ja kaikille muille, jotka kärsivät Venäjän toimista Ukrainassa tai toimivat aktiivisesti tilanteen muuttamiseksi. Tuomitsemme kaikenlaisen vääristellyn tiedon käytön politiikan ja sodan oikeuttamisessa. Olemme erittäin huolestuneita akateemisesta vapaudesta Venäjällä ja sodan vaikutuksista pitkäaikaisiin akateemisiin yhteistyösuhteisiimme.

Aleksanteri-konferenssi 2021: Euraasia ja globaali maahanmuutto

Pyöreät 20 vuotta täyttänyt Aleksanteri-konferenssi järjestettiin 27.–29.10.2021. Vuosijuhlasta tuli ikimuistoinen, sillä konferenssi toteutettiin virtuaalisti niin, että kyettiin säilyttämään kaikki Aleksanteri-konferenssiin perinteisesti kuuluvat tapahtumaosiot. Konferenssi oli tarkoitus järjestää alun perin jo lokakuussa 2020, mutta maailmaa sitkeästi piinaavan koronapandemian takia sitä lykättiin siinä toivossa, että seuraavana vuonna pandemia olisi jo taakse jäänyttä elämää ja konferenssi voitaisiin järjestää normaaliin tapaan. Järjestelytoimikunta päätti ottaa yhteistyökumppaniksi jyvaskyläläisen Liveto-tapahtumapalvelun, jolla oli jo visuaalisesti miellyttävä ja toiminnallisesti monipuolinen virtuaalialusta. Jälkikäteen tarkasteltuna päätös osoittautui oikeaksi, sillä pandemia paheni loppuvuotta kohti, eikä iso kansainvälinen konferenssi olisi ollut mahdollinen muualla kuin verkossa.

Pandemia ei kuitenkaan onnistunut pilaamaan juhluvuoden konferenssia, jonka teemaksi oli valittu ”Euraasia ja globaali maahanmuutto” (*Eurasia and Global Migration*), vaan sekä pääesiintyjät että osallistajat edustivat tutkimusalansa kärkeä. Teeman valinnalla haluttiin houkutella mukaan myös muita osallistujia kuin Venäjän ja itäisen Euroopan tutkijoita sekä osoittaa maantieteellisen kohdealueen merkitys globaalin siirtolaisuuden tarkastelussa. Järjestelytoimikunta pääsikin ilokseen valitsemaan

timantit korkeatasoisten ehdotusten joukosta, joista suurin osa oli tavanomaisesta poiketen valmiiksi koottuja paneeleita. Esityksiä tuli niin historiallisista, poliittisista, sosiaalisista kuin kulttuurillisista siirtolaisuuteen liittyvistä aiheista. Osallistujia oli lopulta 263, kaikkiaan 39 maasta.

Konferenssin yhteistyökumppanina toimi sisäministeriön maahanmuutto-osasto, joka järjesti sekä Suomen maahanmuuttopolitiikkaa koskevan työpajan että siirtolaisuutta koskevan paneelin. Työpaja oli osa sisäasiainministeriön järjestämää asiantuntija- ja sidosryhmätapaamissarjaa, joissa osallistujat pääsevät avoimesti kertomaan näkemyksiään suomalaisen maahanmuuttopolitiikan kehittämisestä. Maahanmuuttopolitiikka on Suomessa murroksessa ja kaipaa päivittämistä nykyajan olosuhteisiin. Tarja Rantalan johdolla paneelissa keskusteltiin Venäjään liittyvän maahanmuuton tulevaisuuden näkymistä. Tässä keskustelussa puhujina toimivat Joni Virkkunen Itä-Suomen yliopistosta ja Kristiina Silvan Ulkopoliittisesta instituutista.

Konferenssin avasi maahanmuuttoasioista vastaava sisäministeri Maria Ohisalo, joka muistutti perustutkimuksen monipuolisuuden tärkeydestä siirtolaisuuden ymmärtämisessä. Samalla hän rohkaisi tutkijoita ottamaan ympäristökysymykset laajasti osaksi siirtolaisuuden tarkastelua. Ympäristöön liittyi osittain myös